

Handläggare
Frida Lindroth
Telefon:

Till
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2024-04-25

Förslag till ändring av förordningen om läroplan för förskolan

Yttrande till kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd lägger anmälan av förvaltningens svar till kommunstyrelsen till handlingarna.

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har fått Skolverkets förslag till ändring av förordningen (SKOLFS 2018:50) om läroplan för förskolan på remiss för yttrande. Förvaltningen är i huvudsak positiva till de förändringar i förskolans läroplan som framkommer genom Skolverkets förslag.

Genom förslaget förstärks förskollärares ansvar att, i planering och genomförande av undervisning, värdera och välja ändamålsenliga arbetssätt och lärverktyg. Genom förslaget tydliggörs också att den undervisning som sker i förskolan ska utgå från målen i läroplan, och detta är något som förvaltningen ser som positivt.

Vidare förtydligas barns rätt till fysiska aktiviteter och rörelse i förskolan i förslaget, vilket även det är ett positivt förtydligande.

Bakgrund

Nämnden har fått in remissen om förslag till ändring av förordningen om läroplan för förskolan den 22 mars för yttrande senast 5 april. Den korta remisstiden beror på den mycket korta remisstiden från Skolverket och anstånd beviljas inte. Förvaltningen lämnar in kontorsutlåtande till kommunstyrelsen i utsatt tid och anmäler förvaltningens svar till nämnden för kännedom till sammanträdet 25 april.

År 2017 beslutade den dåvarande regeringen om en nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet. Den syftade till att alla barn, elever, unga och vuxna skulle få de kunskaper de behöver för arbetslivet, för livet i stort och för den framtida

kompetensförsörjningen. Vid revideringen av förskolans läroplan 2018 fördes det därför in skrivningar om digitalisering i förskolans läroplan. Nuvarande regering har nu gett Skolverket i uppdrag att se över området digitalisering i förskolans läroplan.

Uppdraget som Skolverket fått handlar om att föreslå ändringar i förskolans läroplan som innebär att utbildningen i huvudsak ska vara skärmfri för barnen. I förskolans läroplan anges i dag bland annat att förskollärare ska ansvara för att varje barn får använda digitala verktyg. Skolverket föreslår nu ändringar som innebär att det inte ska finnas krav på användande av digitala lärverktyg i förskolan. Av Skolverkets förslag framgår att användandet av digitala lärverktyg i förskolan ska ske selektivt utifrån tydligt vetenskapligt stöd och dokumenterat pedagogiskt mervärde. I Skolverkets förslag föreslås även ändringar som ska stärka högläsning och fysisk aktivitet i förskolan. Vidare innebär förslaget att förskollärares ansvar att planera undervisning utifrån läroplanens mål samt värdera och välja arbetssätt och lärverktyg i utbildningen förtydligas.

Ärendet

Skolverket har fått i uppdrag av regeringen att föreslå ändringar i förskolans läroplan som innebär att utbildningen i förskolan i huvudsak ska bli skärmfri för barnen. Utöver ändringar som berör förskolans arbete med digitala verktyg så innefattar Skolverkets förslag även ändringar som berör arbetet med rörelse och fysisk aktivitet, innehållet i högläsning samt förskollärares ansvar. Förslaget innehåller även förtydligande kring att undervisningen i förskolan ska utgå från målen i läroplanen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för förskola. Information lämnas i samverkansgrupp den 9 april.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Stadsdelsförvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till de förslag på förändringar i förskolans läroplan som Skolverket föreslår. Nedan presenteras synpunkterna utifrån de fyra rubrikerna; *Digitala lärverktyg*, *Rörelse och fysisk aktivitet*, *Förskollärares ansvar* samt *Läsmiljöer och högläsning*.

Digitala lärverktyg

Förskolan har ett kompensatoriskt uppdrag som innebär att utbildningen ska bidra till likvärdighet, och utbildningen behöver därför planeras med hänsyn till detta uppdrag. Vad de kompensatoriska insatserna ska riktas gentemot är föränderligt över tid, och påverkas av omgivande samhällskontext.

Digitaliteten i samhället har ökat under senaste decenniet, vilket inneburit att även barns möjligheter att komma i kontakt med digitala verktyg ökat. Förskolans kompensatoriska uppdrag kopplat till digitalitet och digitala verktyg har därmed förändrats sedan 2018, då förskolans nuvarande läroplan skrevs.

Skolverkets förslag till förändringar i förskolans läroplan innebär att digitala lärverktyg likställs med andra lärverktyg i förskolan. Stadsdelsförvaltningen anser att det är en utveckling som går i linje med samhällsutvecklingen generellt, och att det därför är positivt att digitala lärverktyg inte längre särskiljs från andra lärverktyg i förskolans utbildning.

Rörelse och fysisk aktivitet

Fysisk aktivitet förebygger ett flertal sjukdomar och har betydelse för både den nuvarande och den långsiktiga hälsan. Många barn och ungdomar i Sverige rör sig för lite idag och det finns många stillasittande aktiviteter som konkurrerar med barns, ofta naturligt aktiva, rörelsemönster. Med bakgrund av detta behöver förskolans kompensatoriska uppdrag därför i högre utsträckning riktas gentemot att etablera hälsosamma aktivitetsvanor hos alla barn. Folkhälsomyndigheten uppger att barn i förskoleåldern bör erbjudas möjligheter till rörelse och fysisk aktivitet på olika sätt flera gånger om dagen.

Då många förskolebarn tillbringar fler vakna timmar på förskolan än i hemmet under veckodagarna ser stadsdelsförvaltningen positivt på att barns rätt till fysisk rörelse förtydligas genom Skolverkets förslag till förändringar i förskolans läroplan.

Förskollärares ansvar

I Skolverkets förslag på förändringar i förskolans läroplan förtydligas och stärks förskollärares ansvar att värdera och välja ändamålsenliga arbetssätt och lärverktyg för att stimulera barns utveckling och lärande.

Valet av lärverktyg ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och stadsdelsförvaltningen är positiva till att förskollärares förmåga att göra medvetna val som gynnar barnens utveckling och lärande tydliggörs genom förslaget. Det är förskollärarna som har kunskap om den aktuella barngruppen och om barnens olika behov och det är därför bra att deras kompetens att avgöra vilka lärverktyg som bör användas i undervisningen förstärks genom förslaget. Förvaltningen är också positiv till att förslaget förtydligar att den undervisning som bedrivs i förskola, i både planering och genomförande, ska utgå från mål i läroplanen.

Läsmiljöer och högläsning

Det är viktigt att barn erbjuds stimulerande läsmiljöer i förskolan och stadsdelsförvaltningen ser positivt på att högläsning av skönlitteratur, sakprosa och andra texter används som ett frekvent lärverktyg i förskolans undervisning. Likväl är det betydelsefullt att barn erbjuds delaktighet i undervisningen. Stadsdelsförvaltningen anser dock inte att detta lärverktyg behöver förtydligas mer än andra lärverktyg.

Då Skolverkets förslag tydliggör förskollärares ansvar att värdera och välja ändamålsenliga arbetssätt och lärverktyg för att stimulera barns utveckling och lärande bör förskolläraren också kunna värdera vilket lärverktyg som bäst främjar barnens språk- och kunskapsutveckling. Stadsdelsförvaltningen är samtidigt positiva till att barns rätt till stimulerande läsmiljöer framträder genom förslaget.

Lee Orberson
stadsdelsdirektör
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Liselott Hedman
avdelningschef
Hägersten-Älvsjö
stadsdelsförvaltning

Bilaga

Remissunderlag Förslag till ändring av förordningen om läroplan för förskolan